

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 366
din data de 14.04.2021

Dosar nr.: 650/2020
Petiția nr.: 5547/10.09.2020
Petentă:
Reclamată:

Obiect: posibilă faptă de discriminare și hărțuire pe criteriul persoanelor cu dizabilități

I. Numele, domiciliul sau reședința părților
Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului
1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate
2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare
3. Petenta, persoana cu dizabilități, reclamă o posibilă faptă de discriminare și hărțuire la care este supusă de aproximativ 1 an de zile de partea reclamată prin jignirile pe care i le adresează, reclamata folosind chiar apelativul de „handicapată”.

III. Procedura de citare
4. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a citat partile, în condițiile de pandemie declanșată de coronavirusul SARS-CoV-2.
5. Părțile au răspuns citațiilor primite de CNCD transmițând punctele lor de vedere, înregistrate sub nr. 2675/07.04.2021 și nr. 1591/02.03.2021.
6. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților
Susținerile petentei

7. Petenta, persoana cu dizabilități, reclamă o posibilă faptă de discriminare și hărțuire la care este supusă de aproximativ 1 an de zile de partea reclamată prin jignirile pe care i le adresează, reclamata folosind chiar apelativul de „**handicapată**”.

8. Petenta subliniază faptul că de 1 an de zile reclamata a aflat că are certificat de handicap. Din acel moment, petenta susține că aceasta este umilită, jignită și hărțuită.

9. Aceasta precizează că au avut loc câteva evenimente neplăcute create de reclamată cu jignirile sale, motiv pentru care petenta a depus 3 sesizări la poliție. Petenta subliniază că a treia oară a trebuit să cheme poliția acasă, agenții asistând la aceste insulte și jigniri.

10. De asemenea, petenta susține că în data de 10.08.2020, când petenta purta o conversație cu un candidat, reclamata s-a adresat acestuia că petenta să nu fie lasată să voteze pe motivul că este „handicapată”.

11. În vederea demonstrării susținerilor sale, petenta înțelege să se folosească de proba cu înscrisuri atașând o serie de documente, respectiv: răspunsul Postului de Poliție Perieți nr. 58767/25.02.2020, răspunsul Postului de Poliție Perieți nr. 743009/04.07.2020, biletul de externare, certificatul de încadrare în grad de handicap.

12. La primirea citației, petenta a formulat punctul său de vedere înregistrat la CNCD sub nr. 1556/26.02.2021 prin care precizează:

- nu mai are alte probe sau lucrări pe care să le poată depună ca și probatoriu la cele susținute;

- solicită soluționarea în lipsă, având în vedere atât situația epidemiologică produsă de SARS COV -2 cât și starea sa de sănătate.

13. Ca urmare a primirii punctului de vedere al părții reclamate, petenta și-a formulat prin adresa înregistrată la CNCD sub nr. 2675/07.04.2021 apărările. În cuprinsul acestei adrese petenta susține următoarele:

- sesizarea sa este una întemeiată având în vedere mai mulți ani la care a fost supusă la rele tratamente la degradare și tratamente inumane;
- aceasta s-a adresat de fiecare dată postului de poliție Perieți, care, la una dintre sesizările făcute, a constat că cele declarate de petentă sunt reale (respectiv adresa 743009 din 04.07.2019);
- la următoarea sesizare, petenta acuză organele polițienești că au tratat cu superficialitate cele susținute de ea, concluzia acestora fiind că cele relatate nu se confirmă;
- din cuprinsul punctului de vedere transmis de reclamata reiese și tonul agresiv, susținerile având tendința de a o intimida;
- cu privire la afirmația reclamatei că este o persoană conflictuală, petenta solicită CNCD verificare acestei afirmații, având în vedere că, în optica sa, susținerea este una neadevărată;

14. Ca și concluzie a susținerilor sale din adresa 2675/07.04.2021, petenta precizează că sesizarea sa este veridică și că CNCD în temeiul dispozițiilor art. 22 din Constituție și art. 25 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată va pronunța o decizie pe măsura faptelor relatate de aceasta.

Susținerile reclamatei

15. Reclamata, prin adresa transmisă și înregistrată la CNCD sub nr. 1591/02.03.2021, a transmis punctul de vedere cu privire la această sesizare. Prin acest punct de vedere, reclamata, prin apărător ales, susține următoarele:

- constatarea netemeinicii sesizării și respingerea acesteia, petiția fiind adresată cu rea-credință și nesusținută de vreun mijloc de probă;
- petenta urmărește în mod direct să creeze și să aibă conflicte atât cu ea cât și cu alți vecini, deși nu are motive și nu l se dă prilejul;
- recunoaște că în situația în care a fost provocată de petentă, aceasta a replicat cu avertizări și atenționări de încetare a șicanărilor, dar neagă faptul că a făcut vreo afirmație legată de starea petentei sau afecțiunea acesteia;
- faptele invocate în prezenta petiție petenta le-a mai sesizat poliției din comună în mai multe rânduri, însă de fiecare data acestea s-au dovedit a fi nefondate și neconfirmate în vreun fel.

16. În sprijinul celor afirmate, reclamata înțelege să se folosească de proba cu înscrisuri, atașând adresa MAI-IPJ Olt- Secția nr.8 Poliție Rurală Perieți- Post Poliție nr. 587607 din 25.02.2020 și adresa MAI- IPJ Olt- Secția nr.8 Poliție Rurală Perieți- Post Poliție nr. 743009 din 04.07.2019

Raportul echipei de investigație a CNCD

17. În vederea soluționării sesizării înregistrate cu nr. 5547/10.09.2020 și pentru atingerea obiectivelor controlului, echipa de investigație a C.N.C.D., s-a deplasat în comuna Perieți, județul Olt, în data de 28.10.2020. Astfel, în vederea clarificării tuturor aspectelor, echipa CNCD a discutat cu partule, dar și cu vecini ai petentei: d-nei. (în continuare), d-lui (în continuare)

18. În discuțiile purtate cu petenta în vederea clarificării unor aspecte din petiția sa. Aceasta a reiterat susținerile sale din plângerea către C.N.C.D., precizând următoarele:

- vecina sa, parte reclamata, a numit-o în public de mai multe rânduri „handicapată”, susținând că nu are discernământ, chiar și de față cu agenții de poliție care s-au deplasat la fața locului ca urmare a apelului la 112, în data de 23.06.2020;
- reclamata i-a adresat cuvinte și expresii jignitoare și înainte de a intra în posesia certificatului de încadrare în grad de handicap;
- martori la jignirile aduse de reclamata sunt vecinii săi, (în continuare) și (în continuare);

19. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., dna a susținut că în primăvara anului 2020 (nu-și amintește data exactă), aflându-se în stradă, a auzit cum reclamata a numit-o „handicapată” pe petenta.

20. La solicitarea echipei de investigație d-na a fost de acord să transpună afirmațiile sale într-o declarație scrisă.

21. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., aceasta a susținut că în vara anului 2020 (nu a putut preciza data exactă) vecinele sale, petenta și reclamata, s-au certat în fața porții, de față fiind și agenții ai Poliției Perieți; nu-și aduce aminte dacă reclamata a adresat cuvinte sau expresii jignitoare la adresa dizabilității petentei.

22. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., reclamata a susținut următoarele:

- nu i-a adresat vecinei sale, în speță petenta cuvinte sau expresii jignitoare cu privire la dizabilitatea acesteia;

- petenta i-a adresat cuvinte jignitoare de genul „curvă” și „du-te dracu”, deoarece unele dintre păsările sale au sărit în curtea petentei; pe cale de consecință, pentru a evita discuțiile, a înălțat gardul.

23. La solicitarea echipei de investigație partea reclamata a fost de acord să transpună afirmațiile sale într-o declarație scrisă.

24. Reprezentanții C.N.C.D. s-au deplasat la sediul Poliției Perieți, unde au discutat telefonic cu agent de poliție (acesta nefiind de serviciu la momentul respectiv).

25. Agent de poliție a susținut că în prezența agenților care s-au deplasat la fața locului, inclusiv în prezența dumnealui reclamata nu i-a adresat petentei cuvinte sau expresii cu caracter jignitor la adresa handicapului său. Acesta a mai susținut că nici în urma cercetărilor efectuate nu s-a concluzionat ca reclamata să-i fi adresat astfel de expresii petentei.

26. Echipa de investigație a convenit cu dl. agent de poliție ca în cel mai scurt timp să trimită un punct de vedere cu privire la aspectele sesizate de petenta în plângerea sa, precum și documentele întocmite în urma verificărilor.

27. În data de 18 decembrie 2020, Postul de Poliție Perieți a trimis adresa nr. 587526/16.12.2020, înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 8116, precizând următoarele:

- ”în cursul lunii februarie 2020, numita a depus o petiție la Postul de poliție Perieți, prin care a solicitat luarea măsurilor legale față de numitele și , plângere care a fost înregistrată sub nr. 587607 și soluționată conform competențelor, în sensul că aspectele sesizate nu s-au confirmat;”

- „la data de 23.06.2020, numita a sesizat telefonic organele de poliție cu privire la existența unui scandal între aceasta și numita , eveniment în urma căruia numita a fost sancționată contravențional cu avertisment, conform Legii 61/1991R, pentru adresare de cuvinte jignitoare la adresa numitei .”

IV. Cadrul legal aplicabil

28. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența aplicabilă. Ulterior analizării susținerilor părților precum și a documentelor existente la dosar, Colegiul director consideră aplicabile în prezenta cauză a următoarelor dispoziții legale:

- Constituția României – art. 4, alin.2 - **Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni**

- O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată

- Convenția Europeană a Drepturilor Omului – art. 14

- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată

29. Colegiul director al CNCD reține faptul că petenta, persoană cu handicap reclamă o posibilă faptă de discriminare și hărțuire săvârșită de partea reclamată, ca urmare a unui conflict între vecini. De asemenea, Colegiul reține faptul că petenta pretinde că această discriminare și hărțuire s-a manifestat de partea reclmată prin adresarea de jigniri , aceea folosind chiar apelativul de ”handicap”.

30. Analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

31. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege. .

32. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

33. Privind probarea faptelor de discriminare art. 20 alin. 6 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fata Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”* Colegiul director constată că petenta nu a depus probe suficiente privind situația reclamată, astfel cum reiese și din raportul de investigație al echipei CNCD.

34. În acest sens, Colegiul director reține că în lumina art. 20 alin. 6 din OG nr. 137/2000, în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări iar părții reclamate să inverseze sarcina probei.

35. Luând act de susținerile părților, petentei în speță, Colegiul nu poate reține mijloace de probe suficiente de natură a stabili existența afirmațiilor sau gesturilor imputate părții reclamate, având în vedere că din cei doi martori propuși de petentă doar unul singur a confirmat folosirea apelativului "handicapată", dar nici aceasta nu a putut determina cu exactitate momentul în care acesta a fost adresat de reclamată.

36. Astfel, Colegiul director urmează a se pronunța în sensul în care aspectele sesizate nu reprezintă fapte de discriminare conform dispozițiilor art. 2, alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată și nici fapte de hărțuire astfel cum sunt definite de art. 2, alin.5 din același act normativ ca urmare a lipsei probelor în dosar.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu reprezintă fapte de discriminare conform dispozițiilor art. 2, alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată și nici fapte de hărțuire astfel cum sunt definite de art. 2, alin.5 din același act normativ ca urmare a lipsei probelor în dosar;
2. Câte o copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu e cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 14.04.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru (online), LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru (online), OLTEANU CĂTĂLINA – Membru (online), POPA CLAUDIA SORINA – Membru (online)

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Redactată și motivată: CJ/CCS.
Data redactării: 22.04.2021**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.